

D ů v o d y :

Odesílatel doznal se v nákladním listě, že odeslané v jutě balené zboží je nedostatečně baleno. Podle čl. 49 žel. př. ř. ručí odesílatel za správnost svých údajů a prohlášení v nákladním listu a stihnou ho všechny následky toho, že tyto údaje nebo prohlášení jsou nesprávné, nepřesné nebo neúplné. Tímto prohlášením byl odesílatel vázán a uznal podle § 3 čl. 56 žel. př. ř., že zboží k přepravě předané bylo nedostatečně baleno, a podle § 5 čl. 56 cit. zák. ručí za následky toho, že obal je vadný a nese všechny škodu z toho vznikající. Za tohoto stavu věci byla železnice oprávněna dovolávati se podle čl. 90 § 2 lit. b) žel. př. ř. zákonné domněnky, že škoda na přepravovaném zboží povstala mohla podle okolností vzniknouti z nedostatečnosti nebo vadnosti obalu a že z té příčiny také vznikla, jak jí toto dobrodiní § 3 čl. 90 žel. př. ř. přiznává. Na žalobkyni bylo, by tuto zákonnou domněnku vyvrátila přesným důkazem, že škoda z nedostatečného nebo vadného balení nemohla vzniknouti a také nevznikla. První soud usoudil, že balení přepravovaného zboží odpovídalo povaze a ceně zboží a obchodní zvyklosti, takže se dráze nelze dovolávati ustanovení čl. 90 § 2 lit. b) žel. př. ř., a že poškození nevzniklo z vadného balení, nýbrž nesprávným a neodborným uložením balíku ve vagoně železničními zřízenci, za něž železnice podle § 101 žel. př. ř. ručí. Odvolací soud vyslovil, že železnice byla by vyviněna, kdyby zjištěné poškození bylo zaviněno vadností obalu, poněvadž však jest zjištěno, že příčinou poškození nebyl obal, nýbrž špatné uložení ve vagoně železničními zřízenci, nemůže prý se dráha na ustanovení čl. 90 žel. př. ř. odvolávati a ručí za škodu. Při tomto právním nazírání na věc přezírají však oba nižší soudy skutečnost odesílatelem zboží doznanou, že balení bylo nedostatečné, vadné, se kteroužto skutečností zákon spojuje zákonnou domněnku, že z této příčiny škoda vznikla. Tato zákonná domněnka nebyla vyvrácena přesným důkazem, že z ní vzniknouti nemohla, neboť byť i bylo zjištěno, že poškození vzniklo nesprávným a nedbalým uložením balíku ve vagoně železničními zřízenci, není tím ještě podán zákonem požadovaný důkaz, že poškození zboží nemohlo vzejíti z nedostatečného balení, kterýžto důkaz bylo žalobkyni provést, aby nastala povinnost železnice k náhradě škody.

Čís. 14240.

Zákaz započtení stanovený v druhé větě druhého odstavce § 118 zákona ze dne 21. února 1929 čís. 26 Sb. z. a n. neplatí, bylo-li podle § 177 lit. a) v doslovu čl. I. zákona ze dne 14. července 1931 čís. 125 Sb. z. a n. provedeno zvýšení dávek pensijního pojištění soukromých zaměstnanců ve vyšších službách, odpovídající započtení poloviny nepojištěné doby služební.

(Rozh. ze dne 14. března 1935, Rv I 219/34.)

Podle pensijního dekretu žalobcova podléhá výslužné, které dostává žalobce od žalované ve výši 1.120 Kč měsíčně, snížení o částku, kterou žalobci vyplácí pensijní ústav jako invalidní a starobní rentu na základě zákonného pensijního pojištění. Výše tohoto invalidního důchodu činila podle výměru všeobecného pensijního ústavu v P. ze dne 1. srpna 1930 7.564 Kč ročně, o kterýžto obnos žalovaná žalobci snižovala jeho pensijní důchod. Výměrem ze dne 13. března 1932 čís. 602.813 zvýšil žalobci Všeobecný pensijní ústav na jeho žádost ve smyslu zákona čís. 125/31 jeho invalidní důchod o obnos 3.270 Kč ročně s účinností od 1. dubna 1931 a to tím způsobem, že ve smyslu citovaného zákona mu započítal do jeho služebních let, tvořících podklad jeho invalidních nároků, jeho zaměstnání v soukromých službách strávené za dobu od 20. listopadu 1889 do 30. dubna 1896, jednak dále dobu jeho zaměstnání ve službách žalované pojišťovny za dobu od 1. května 1896 do 31. prosince 1908, do kdy vzhledem na neexistenci zákona o povinném pojištění nebyl vůbec pojištěn, ježto jeho pojištění počalo se dle § 177 zákona pensijního dnem 1. ledna 1909. Tuto služební dobu započítal mu Všeobecný pensijní ústav kvotou poloviční, čili z 217 měsíců a 11 dnů započítal mu 109 měsíců. Svými žádostmi ze dne 26. dubna 1932 a 18. června 1932, jimiž dle své povinnosti žalobce oznámil žalované toto zvýšení jeho invalidní renty, uplatnil vůči žalované svůj nárok, aby mu tyto zvýšené důchody nesrážela z jeho pense. Táž však mu svým dopisem z 23. září 1932 oznámila, že prý nemá nároky na zvýšené požitky poskytované mu Všeobecným pensijním ústavem za jeho nepojištěnou služební dobu, a že mu proto bude tyto zvýšené požitky z jeho pense srážeti a tím započítávati tyto zvýšené jeho invalidní požitky k svému dobru. Ředitel žalované pojišťovny mu také oznámil, že žalovaná trvá na vrácení částky 3.276 Kč, kterou žalobce z titulu zvýšené invalidní renty od Všeobecného pensijního ústavu za dobu od 1. dubna 1931 do 31. března 1932 hotově obdržel, a že ona mu tento dosud nesrážený obnos 3.276 Kč bude za tuto minulou dobu srážeti a mimo to, že na dále počítaje zpětně od 1. dubna 1932 mu bude z téhož titulu srážeti z jeho pense trvale měsíčně kvotu per 273 Kč. Žalobce domáhá se zjištění, že žalované nepřisluší právo tyto částky z jeho pensijních požitků srážeti. N i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby majíce za to, že zákaz započtení na smluvní plnění podle § 118 odst. 2 druhá věta zákona čís. 26/29 sb. z. a n. platí i v případě, bylo-li podle § 177 lit. a) zákona čís. 26/29 sb. z. a n. v doslovu čl. I zákona čís. 125/31 sb. z. a n. provedeno zvýšení dávek pensijního pojištění v rozsahu v cit. zákonném ustanovení uvedeném.

N e j v y š š í s o u d k dovolání žalované změnil rozsudky nižších soudů a žalobu zamítl.

D ů v o d y:

Jde o právní otázku, zda zákaz započtení stanovený v druhé větě druhého odstavce § 118 zákona ze dne 21. února 1929 čís. 26 sb. z. a n. platí i tehdy, bylo-li podle § 177 lit. a) v doslovu čl. I. zákona ze dne 14.

července 1931 čís. 125 sb. z. a n. provedeno zvýšení dávek pensijního pojištění soukromých zaměstnanců ve vyšších službách, odpovídající započtení poloviny nepojištěné doby služební. Zákon čís. 125/31 sb. z. a n. neobsahuje ustanovení, že právě uvedený zákaz započtení má platiti i pro zvýšení dávek, jež bylo upraveno teprve novým předpisem § 177 a), vsunutým do zákona čís. 26/29 za § 177. V první větě druhého odstavce § 118 zákona čís. 26/29 sb. z. a n. byla vyslovena zásada, že, je-li zaměstnavatel na základě smluvního ujednání oprávněn započísti si na smluvní plnění zaopatřovacích požitků zcela nebo z části dávky ze zákonného pojištění, zůstává toto právo zaměstnavatelovo nedotčeno. V druhé větě druhého odstavce § 118 jest uvedené zaměstnavatelovo právo sice obmezeno, ale jen v tom směru, že na smluvní plnění nelze započísti částku, o kterou důchod z nároků získaných do účinnosti tohoto zákona vyměřený podle § 177 tohoto zákona převyšuje výměru důchodu z týchž nároků podle dosavadního zákona, po případě úhrn tohoto důchodu a drahotních přídavků k němu, byly-li započítatelný též drahotní přídavky. Jde tu zřejmě o předpis, stanovící určitou výjimku ze všeobecné zásady vyslovené v první větě téhož odstavce, že započtení na smluvní plnění zaopatřovacích požitků jest přípustné. Zákon tu mimořádně zasahuje i do toho, co si strany ujednaly soukromou smlouvou. Tato výjimka se vztahuje výslovně jen na rozdíl mezi důchody vyměřenými podle § 177 zákona čís. 26/29 sb. z. a n. a důchody vyměřenými podle dřívějšího zákona. Ustanovení § 177 jest zařaděno v oddílu nadepsaném »ustanovení přechodná a závěrečná« a jest rázu přechodného. V druhé větě druhého odstavce § 118 měl zákon na mysli jen zvýšení důchodu podle zvláštního původního předpisu § 177 zákona čís. 26/29 sb. z. a n. a nelze proto zákaz v ní vyslovený výkladem rozšiřovati a vztahovati jej i na jinaké zvýšení důchodů, když nový zákon čís. 125/31 sb. z. a n. vůbec neobsahuje podobného omezujícího ustanovení, jako jest předpis druhé věty druhého odstavce § 118. Nelze tedy zákaz započtení, stanovený jen pro určitý vyjimečný a přechodný případ podle § 177 vztahovati i na zvýšení dávek pensijního pojištění, jež bylo pojištěncům přiznáno teprve pozdějším zákonem čís. 125/31 sb. z. a n., neboť tento pozdější zákon nijak nevyjádřil, že zákaz smluvního započtení má platiti i pro zvýšené dávky jím nově přiznané. Ani z materialii zákona nelze vyvoditi, že zákonodárce na to pomýšlel, aby vyjimečně omezující ustanovení druhé věty druhého odstavce § 118 zákona čís. 26/29 sb. z. a n. bylo rozšířeno také na nějaké pozdější zvýšené dávky, jaké byly přiznány zákonem čís. 125/31 sb. z. a n. Pro úplnost se dodává, že v zákoně ze dne 21. června 1934 čís. 117 sb. z. a n., jímž byla změněna a doplněna některá ustanovení zákona o pensijním pojištění soukromých zaměstnanců ve vyšších službách, bylo v novém doslovu § 176 v odstavci 3 ustanoveno, že částka, o kterou se zvyšují důchody v důsledcích státního příspěvku, nesmí býti zaúčtována zaměstnavatelem na zaopatřovací požitky příslušející smluvně jeho zaměstnancům. Ani při této poslední novelisaci zákona o pensijním pojištění nerozšířil tedy zákonodárce zákaz započtení i na dávky zvýšené podle § 177 a)

v doslovu zákona čís. 125/31 sb. z. a n., neboť obmezil nový zákaz zaúčtování výslovně jen na ony částky, o něž se zvyšují důchody v důsledcích státního příspěvku, avšak ustanovení § 118 odst. 2 zákona čís. 26/29 sb. z. a n. ponechal beze změny. Jest sice správné, že zákon čís. 125/31 sb. z. a n. měl býti k dobru jen zaměstnancům, ale nelze přehlížeti, že někteří zaměstnanci měli pensi upravenou zvláštními smluvními ujednáními se zaměstnavateli, kteří jim do pense započítávali také léta odsloužená před dobou, kdy zákonné pensijní pojištění vešlo v platnost. Žalobce sám přednesl, že mu žalovaná vyměřila pensi podle doby, kdy byl u ní zaměstnán, t. j. od 1. května 1896 do 30. dubna 1921, tudíž i za dobu až do 1. ledna 1909, kdy povinné pensijní pojištění ještě neplatilo. Okolnost, že zvýšení dávek podle zákona čís. 125/31 sb. z. a n. by v tomto případě nepřípadlo k dobru zaměstnanci, nýbrž zaměstnavateli, není v rozporu ani s doslovem ani s duchem zákona, protože zaměstnavatelovo právo k započtení plyne tu ze smlouvy a zaměstnanec není ve svých právech zkrácen, neboť se mu i po tomto započtení nedostane na pensi méně, než jiným pojištěncům, kteří podobnou smlouvu se svými zaměstnavateli neměli. Správnosti tohoto názoru nasvědčuje ostatně i doslov první věty druhého odstavce § 118 zákona čís. 26/29 sb. z. a n., dovolující zásadně zaměstnavateli započtení na smluvní plnění. Nebylo-li zákonem čís. 125/31 sb. z. a n. zaměstnavatelům zakázáno započítati si na smluvní plnění zaopatřovacích požitků částky důchodů stanovené novým předpisem § 177 a) a použila-li žalovaná svého smluvního práva k jejich srážce, nepřísluší žalobci právní nárok na jejich výplatu a jeho žalobní žádosti nebylo lze vyhověti.

Čís. 14241.

O návrhu na odklad exekuce přísluší rozhodnouti exekučnímu soudu (na Slovensku) i tehdy, byl-li návrh učiněn samostatným podáním. O takovém návrhu není povolán rozhodnouti soud, jenž byl dožádán jen o výkon povolené již dražby.

(Rozh. ze dne 14. března 1935, Nd I 94/35.)

Jak okresní soud v B., jenž povolil exekuci mobilární, o niž tu jde, tak i okresní soud exekuční v P., který byl dožádán o výkon povolené již dražby svršků, prohlásily se nepřislušnými k rozhodnutí o návrhu na odklad exekuce z důvodu podané žaloby vylučovací, učiněném zvláštním podáním.

N e j v y š š í s o u d rozhodl, že příslušným k rozhodnutí podání, o něž tu jde, je okresní soud v B.

D ů v o d y:

Podle spisů E IX 1274/33 okresního soudu v B. byla mobilární exekuce, o kterou jde, povolena okresním soudem v B. a tento soud jest také